

- Uvod • Simptomi • Dijagnoza • Liječenje i prognoza

Uvod

Toksoplazmoza je zarazna bolest koju uzrokuje jednostanični parazit *Toxoplasma gondii*.

Spolno razmnažanje tog parazita događa se samo u stanicama sluznice crijeva mačaka. Jajašca (oociste) se odbacuju u mačjoj stolici. Ljudi se zaraze jedenjem sirovog ili nedovoljno kuhanog mesa koje sadrži neaktivne oblike (ciste) parazita ili izlaganjem zemlji koja sadrži oociste iz mačjeg izmeta. Ako se zarazi trudnica, zaraza se može prenijeti na plod (fetus) preko posteljice. Žena može pobačiti ili se dijete može roditi prerano ili sa prirođenom toksoplazmozom.

Simptomi

Kod djece rođene sa prirođenom toksoplazmozom simptomi mogu biti teški i vrlo brzo izazvati smrt ili se uopće ne jave. Simptomi mogu uključiti upalu očiju koja vodi do sljepoće, jaku žuticu, lako stvaranje podljeva, grčeve, veliku ili malu glavu i tešku duševnu zaostalost. Kratko nakon rođenja mogu se pojaviti vrlo blagi simptomi, ali se češće pojavljuju mjesecima ili godinama kasnije.

Toksoplazmoza stečena nakon rođenja rijetko uzrokuje simptome i obično se dijagnosticira kada se krvnom pretragom otkriju antitijela na parazite. Međutim, simptomi se katkada pojave. Simptomi su različiti ovisno o tome ima li osoba blagu limfatičku toksoplazmozu, hroničnu toksoplazmozu ili akutnu rasprostranjenu (difuznu) toksoplazmozu. Toksoplazmoza u ljudi s AIDS-om izaziva različiti niz problema.

Dijagnoza

Dijagnoza toksoplazmoze obično se postavlja pretragom krvi koja otkriva antitijela na parazite. Međutim, ako je bolesnikov imunološki sistem oštećen, doktor može postaviti dijagnozu na temelju nalaza CT-a i MRI mozga.

Liječenje i prognoza

Toksoplazmoza u novorođenčadi i kod ljudi sa oštećenim imunološkim sistemom liječi se spiramicinom ili sulfadiazinom plus pirimetamin. Toksoplazmoza u ljudi sa AIDS-om ponovno se javlja vrlo često pa se liječenje obično nastavlja unedogled. Liječenje lijekovima za vrijeme trudnoće je upitno, jer lijek može oštetiti plod. Kako bolest prolazi sama od sebe kod većine odraslih sa normalnim imunološkim sistemom, trudnice se obično ne liječe lijekovima ukoliko nije neki životni organ, kao što je oko, mozak ili srce, zaražen ili su simptomi teški i uporni te se šire po čitavom tijelu.

Prognoza za ljude sa toksoplazmozom stečenom nakon rođenja je dobra, osim u onih sa oštećenim imunološkim sistemom, kao što su ljudi sa AIDS-om kod kojih toksoplazmoza često dovodi do smrti.